

Små tal i en kontrabog

Christian og Else Thomsen's kont ra bog for perioden

11.juni - 2. december 1908

Af JOHANNES NIELSEN, Skovmærkevej 5, Risskov

Christian og Else Thomsen var på aftægt og boede i et lille hus i Skjoldborg, de havde bygget på en jordlod udskilt fra

Ejendommen i Skjoldborg, hvor Else og Christian boede, indtil de flyttede ind i aftægtshuset.

deres ejendom, der var overtaget af sønnen Otto og svigerdatteren Karen. Christian og Else dyrkede kartofler, rødbeder, kål, græskar og gulerødder. De holdt lidt høns, og der blev slagtet en gris en gang om året. Christian solgte hvidkålsplanter til 2 øre pr. stk., og han fik indholdet af toiletspandene fra skolen, der lå i nærheden, til at gøde sin have med. Han lavede endvidere tøjrpæle og trægrimer, som han solgte til landmændene i omegnen.

Else og Christian kom senere på aftægt hos sønnen og svigerdatteren, Thomas og Signe Thomsen, i Sjørring. På billedet ser vi Christian på sin daglige tur med geden til græsnings på Sjørring Volde. Det var et job, han efter sigende fandt nedværdigende – "havde det så endda været en fyrig hest", skal han have sagt

Fotokopier af Christian og Else Thomsens kontrabog hos købmanden i Skjoldborg, for perioden 11. juni - 2. december 1908, er fremskaffet af Christian og Else Thomsens sønnesøn Karl Ejnar Thomsen.

Den foreliggende oversigt omfatter alt, hvad Christian og Else har købt til husholdningen i den ovennævnte periode. Brændevinen, der er medtaget i oversigten, blev dog købt andetsteds.

Købt hos købmanden i Skjoldborg i perioden fra 11. juni til 2. december 1908:

Caffe	14,12
Cicorie	2,20
Skrå	13,65
Tobak.....	0,73
<u>Brændevin</u>	<u>17,28</u>
Ialt	47,98

Margarine	23,04
Fedt.....	0,28
<u>Smør</u>	<u>0,20</u>
Ialt	23,52

Melis	9,64
Farin	4,23
Frugtsukker.....	0,18
Sirup	1,50
<u>Sødepulver.....</u>	<u>0,50</u>
Ialt	16,05

Flormel	12,16
Sigtemel	3,95
Cartoffelmel.....	0,84
Sagomel	0,95
Riis	0,54
<u>Rugmel.....</u>	<u>0,20</u>
Ialt	19,34

Gjær.....	0,30
Smørfarve	0,10
Eddike	0,18
Ærter.....	0,11
<u>Blommer</u>	<u>0,80</u>
Ialt	1,49

Salt	1,26
Peber.....	0,05
Urter.....	0,25
Ingefær.....	0,10
Allehånde.....	0,20
Natron.....	0,05
Canel.....	0,45
<u>Pulver</u>	<u>0,20</u>
Ialt	2,74

Brun sæbe.....	0,66
Sæbe.....	1,02
<u>Soda.....</u>	<u>1,12</u>
Ialt.....	2,80
Petroleum.....	3,30
Reb.....	1,54
Søm.....	1,85
Lys.....	1,72
Smergel.....	0,10
Sværte.....	0,24
Blæk.....	0,05
Tråd.....	0,30
Træsko.....	2,15
Tændstikker.....	0,84
Pudsecreme.....	0,30
Væge.....	0,12
<u>Farve.....</u>	<u>0,43</u>
Ialt.....	12,94
Ulæselig betegnelse for otte forskellige varer.....	4,27
Ialt.....	131,13

Familiebillede fra Elses og Christians guldbryllup i 1912. Aftægts huset, hvor de boede på dette tidspunkt, ses i baggrunden. Billedet er taget ved milepælen i Skjoldborg. Carl Ejnar Thomsen, Elses Christians sønnesøn, har givet følgende beskrivelse af personerne på familiebilledet, det vil sige Elses og Christians 10 børn og 9 svigerbørn - Se artiklen "Kommentarer til et gammelt fotografi".

Selvom man var selvforsynende med kød, grøntsager m.v., var det et beskedent budget for to mennesker, 131 kr. i ca. et halvt år. Heraf udgjorde kaffe, tobak, skrå og brændevin ca. en trediedel, men brændevinen stod fremme, og enhver gæst blev givetvis budt på en dram og sandsynligvis også en pipe tobak.

Christian og Else Thomsen var mine bedsteforældre på mødrenes side. Henning Skov, Landsarkivet i Viborg, og Karl Ejnar Thomsen har hjulpet mig med "oversættelsen" af håndskriften i kontrabogen.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy, Mors og Vester Hanherred 1985, side 30-33).